

ע"פ 7921/17 - רונן סולומון, דולב דקל נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון
ע"פ 7921/17

לפני: כבוד הנשיאה א' חיות

המערערים: 1. רונן סולומון
2. דולב דקל

נגד

המשיב: מדינת ישראל

ערעור על החלטת בית המשפט השלום כפר-סבא מיום
15.10.2017 בתיק ת.פ. 20615-12-15 שניתנה על
ידי כב' השופטת מ' גרינברג

בשם המערערים: עו"ד יהונתן רבינוביץ

בשם המשיבה: עו"ד יאיר חמודות

בשם המבקשים להצטרף לערעור: עו"ד יעקב כשדי

פסק-דין

ערעור על החלטת בית משפט השלום בכפר סבא (השופטת מ' גרינברג) מיום 15.10.2017 שלא לפסול עצמו
מלדון בת"פ 20615-12-15.

1. ביום 10.12.2015 הוגש כתב אישום נגד המערערים ונגד נאשמים נוספים, פעילים למען זכויות בעלי חיים, שבו
יוחסו להם מספר עבירות ובהן הסגת גבול והפרעה לשוטר במילוי תפקידו. על פי כתב האישום ביום 31.3.2015 חדרו

הנאשמים כאות מחאה למפעלי "מדגרות שרייבר בע"מ", הפריעו לעבודת הפועלים והתעמתו עם שוטרים שהוזעקו למקום. יצוין כי התיק נשמע בתחילה לפני השופט מ' קרשן, אך בשלב כלשהו שלפני שלב ההוכחות הועבר לטיפולו של המותב הנוכחי (השופט מ' גרינברג). עוד יצוין כי שלב ההוכחות החל זה מכבר (נשמעו חלק מעדי המשיבה), וקבועים מועדים לשמיעת עדים נוספים.

2. ביום 1.10.2017 הגישו המערערים בקשה לפסילת בית המשפט. בבקשה נטען כי ביום 28.9.2017 נודע לבא-כוחם של המערערים כי השופט גרינברג ייצג את המתלונן בתיק (להלן: שרייבר) בהליך שנפתח נגדו בשנת 2008 בגין תקיפת עיתונאים שנכנסו למדגרה בשנת 2006 (להלן: התיק האחר). המערערים טענו כי בנסיבות אלה עולה חשש ממשי למשוא פנים ועל כן על בית המשפט לפסול עצמו.

3. בהחלטתה מיום 15.10.2017 דחתה השופטת את הבקשה בצינה כי העובדה שייצגה את שרייבר בתיק האחר לא הייתה זכורה לה בטרם הגשת הבקשה. השופטת הוסיפה וצינה כי מבדיקה שערכה עולה שבשנת 2008 הוגש כתב אישום נגד שרייבר ואחרים וכי היא ייצגה אותם "בשלים מקדמיים ביותר של ההליך המשפטי [...] כשבסמוך [...] הוחלף ייצוגו של עד התביעה/הנאשם [שרייבר], שיוצג מהמשך השלב המקדמי, עבור לשמיעת הראיות ועד סיום התיק בשנת 2011, ע"י עו"ד ל. אפשטיין". השופטת קבעה כי נסיבות המקרה ובכללן משך הייצוג והיקפו המצומצם; חלוף 8 שנים מאז ייצגה את שרייבר בתיק האחר; היעדר קשר אישי או מקצועי עם שרייבר בהמשך הדרך; והשלב הדיוני בו מצוי ההליך, מצביעים על כך שהעניין אינו נופל בגדר המקרים המצדיקים את פסילת המותב. השופטת העירה לבסוף כי לא נעלם מעיניה שהתיק האחר עוסק במקרה "הקשור לרקע לתיק שמנוהל לפניי", אך הדגישה כי לא מצאה בכך דבר וחצי דבר שיש בכוחו להשפיע על שיקול דעתו.

4. מכאן הערעור דן בו שבים המערערים ומתארים את האופן שבו גילו כי השופטת ייצגה את שרייבר בתיק האחר ועל כך שמדובר בתיק שמהותו זהה לתיק מושא ענייננו. המערערים מציינים כי השופטת לא יידעה את הצדדים על אודות הייצוג של שרייבר, וטוענים כי בנסיבות העניין היה על השופטת לפסול עצמה עקב קיומו של חשש ממשי לעניין אישי שלה בהליך ובתוצאותיו, וזאת בהתאם להוראת סעיף 77א(1)(3) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד-1984 (להלן: חוק בתי המשפט).

5. המשיבה מצידה סומכת ידיה על החלטת בית המשפט, ומדגישה כי החליטה לוותר על עדותו של שרייבר על מנת להסיר חשש כלשהו לפגיעה במראית פני הצדק.

6. נוכח הודעת המשיבה התבקשו המערערים להודיע האם הם עומדים על הערעור. ביום 27.10.2017 הודיעו המערערים כי הם עומדים על הכרעה בערעור שכן אם שרייבר לא יעיד כעד תביעה הוא יעיד כעד הגנה ובכל מקרה ידרש בית המשפט לקבוע לגביו קביעות מהימנות. למען שלמות התמונה יצוין כי ביום 24.10.2017 ביקשו נאשמים נוספים להצטרף לערעור ולנימוקי המערערים.

7. דין הערעור להידחות.

לטענת המערערים יש לפסול את השופטת משום שייצגה בעבר את המתלונן בתיק דומה וזאת בהסתמך על

סעיף 77א(1)א(3) לחוק בתי המשפט הקובע כי:

בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), שופט לא ישב בדין בידעו שמתקיים אחד מאלה:

(1) ...

(2) ...

(3) בטרם התמנה לשופט היה השופט מעורב באותו ענין הנדון בהליך שלפניו כבא כוח, כבורר, כמגשר, כעד, כיועץ מקצועי, כמומחה, או בדרך דומה אחרת;

כפי שנפסק לא אחת, אין שופט חייב לפסול עצמו אך בשל העובדה כי ייצג בעבר בעל דין ויש לבחון בכל מקרה "את כלל נסיבות המקרה, לרבות טיב הקשר ועוצמתו, חלוף הזמן מאז הייצוג, הרלוונטיות של הייצוג האמור לסכסוך הנדון, וכן, האם נותרו השופט ובעל הדין בקשר אישי או מקצועי מאז ייצוג זה" (ע"א 5544/14 נדב נ' פינק, פסקה 8 (4.6.2015); יגאל מרזל דיני פסלות שופט 264-260 (2006); עוד יצוין כי על פי כלל 15(ב) (4) לכללי האתיקה לשופטים, התשס"ז-2007, בחלוף חמש שנים מאז היה בעל הדין לקוחו של השופט קודם למינויו, מתבטלת מניעות השופט מלדון בתיק (השו"ע"א 8737/12 פלוני נ' פלונית, פסקה 5 (13.1.2013)).

8. על פי החלטת בית המשפט בבקשת הפסלות, מידת מעורבותה האישית של השופטת בייצוגו של שרייבר בהליך הקודם הייתה מצומצמת מאוד ונעשתה רק "בשלבים המקדמיים ביותר של ההליך המשפטי". השופטת אף לא זכרה את ההליך וזכרה בו רק לאחר שהמערערים הסבו את תשומת לבה לכך ולאחר שעיינה בתיק האחר באמצעות "נט המשפט". אכן, ההליך דנן וההליך הקודם משיקים במידה כלשהי בהינתן העובדה ששניהם עוסקים בחדירה למדגרה, אך מאז חלפו 8 שנים. משכך ומשום שבהליך האחר ייצגה השופטת את שרייבר באופן מצומצם ובשלב המקדמי בלבד, וכן בהינתן העובדה כי לשופטת אין מאז כל קשר אישי או אחר עם שרייבר, הגעתי אל המסקנה כי אין מקום להתערב בהחלטתה שלא לפסול עצמה מלהמשיך ולדון בהליך.

הערעור נדחה.

ניתן היום, ט' בחשוון התשע"ח (29.10.2017).

ה נ ש י א ה